

PREKEN, Skjeberg kirke søndag 26. november 2023, visitas

[Matteus 25,31–46](#)

Dommen

³¹ Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet, og alle englene med ham, da skal han sitte på sin trone i herlighet, ³² og alle folkeslag skal samles foran ham. Han skal skille dem fra hverandre, som en gjeter skiller sauene fra geitene, ³³ og stille sauene på sin høyre side og geitene på sin venstre.

³⁴ Så skal kongen si til dem på sin høyre side: 'Kom hit, dere som er velsignet av min Far, og ta i arv det riket som er gjort i stand for dere fra verdens grunnvoll ble lagt. ³⁵ For jeg var sulten, og dere ga meg mat; jeg var tørst, og dere ga meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok imot meg; ³⁶ jeg var naken, og dere kledde meg; jeg var syk, og dere så til meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.' ³⁷ Da skal de rettferdige svare: 'Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg drikke? ³⁸ Når så vi deg fremmed og tok imot deg, eller naken og kledde deg? ³⁹ Når så vi deg syk eller i fengsel og kom til deg?' ⁴⁰ Og kongen skal svare dem: 'Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.'

⁴¹ Så skal han si til dem på venstre side: 'Gå bort fra meg, dere som er forbannet, til den evige ild som er gjort i stand for djevelen og englene hans. ⁴² For jeg var sulten, og dere ga meg ikke mat; jeg var tørst, og dere ga meg ikke drikke; ⁴³ jeg var fremmed, og dere tok ikke imot meg; jeg var naken, og dere kledde meg ikke; jeg var syk og i fengsel, og dere så ikke til meg.' ⁴⁴ Da skal de svare: 'Herre, når så vi deg sulten eller tørst eller fremmed eller naken eller syk eller i fengsel uten å komme deg til hjelp?' ⁴⁵ Da skal han svare dem: 'Sannelig, jeg sier dere: Det dere ikke gjorde mot én av disse minste, har dere heller ikke gjort mot meg.' ⁴⁶ Og disse skal gå bort til evig straff, men de rettferdige til evig liv.»

God søndag!

HEI! HILSE PÅ HVERANDRE! STÅ VED PULTEN.

Nå tenker jeg vi kan snu oss mot naboen og se hverandre inn i øynene og riktig hilse ordentlig på hverandre! Det er godt å være sett og anerkjent. Jeg opplevde det så sterkt da vi besøkte klasse 9d på Hafslund skole på onsdag. Da stod de ved pultene da vi gjestene kom inn i rommet. Og den gesten det er, å reise seg å ta imot den som kommer, det er en utrolig fin måte å fortelle gjesten: Jeg ser deg, jeg respekterer deg, jeg vil deg vel!

Og da vi kom til møtested kirken, og flere av de som er til stede kjenner meg og roper: Hei Kari! DU verden, da er det mye kjærlighet å få!

Det finnes ikke et eneste menneske som ikke fortjener å bli møtt på den måten. Med et åpent blikk, med en åpen hånd, med varme og kjærlighet. Eller hva synes du? Kanskje tenker du raskt på noen du ikke synes fortjener respekt? Noen du mener har gjort mye galt, og ikke fortjener din respekt. Eller noen du synes har feil holdninger og feil meninger og stemmer på feil parti – og derfor ikke trenger å behandles med respekt og verdighet. Eller kanskje har du vært utsatt for, eller lever med noen, som krenker dine grenser? Som ikke behandler deg med respekt? Da kan det hende du tenker at jeg tar feil: Det finnes noen mennesker som ikke fortjener å bli behandlet som mennesker.

Men hva skjer med samfunnet vårt om vi slutter å se på hverandre med respekt? Om vi tar fra hverandre menneskeligheten, og dømmer hverandre ut av fellesskapet?

Det er ikke vanskelig å få øye på svaret på det. For det skjer hele tiden. Når vi tillater at et menneske ikke blir sett som likeverdig og respektert for den man er, kan menneskeliv gå i stykker. Da kan denne noen, som jo kan være deg eller meg, bli utelatt, utestengt, mobbet og frosset ut av skoleklasse, arbeidsplass, familie. Og det vet vi ødelegger liv, traumatiserer og skade den det rammer. Jeg tror de fleste av oss har kjent følelsen av å være utenfor, og bli oversett, ikke inkludert. Det gjør vondt.

Gjennom holdningsundersøkelser vet vi at noen av oss rammes oftere enn majoriteten av slik utestengning. Jøder, muslimer, samer, folk med brun hud, folk med funksjonshindringer. Diskriminering og trakassering og utestengning legger hindringer i veien for gode liv for mange. Rasisme, antisemittisme, islamofobi. Det er dessverre mer av det i samfunnet vårt enn vi liker å innrømme.

Ser vi det? Hører vi det? Tar vi ordet og sier imot når noen kommer med rasistiske eller diskriminerende utsagn som krenker og nedvurderer noen av oss mennesker?

Alle mennesker fortjener å bli sett, respektert og møtt med varme og kjærlighet.

Ser vi ut over vårt eget lands grenser, ser vi raskt konflikt og krig der mennesker daglig fratras sin menneskelighet. I Ukraina raser Putin videre med sin brutale krig. Krig tar fra mennesker verdigheten og menneskeligheten. Vi vet at vi kan vente 2-4 titalls tusen ukrainere til Norge også i år, og 40 000 har allerede kommet. Hver og en av dem fortjener å bli møtt med respekt og verdighet. Mange av dem tilhører en ortodoks kirke, men krigen har også tatt bort enheten i den kirken, fordi den russisk-ortodokse patriarken Kyrill har tillatt at kirken har blitt en velsigner av krig og krigsforbrytelser.

Ukrainske flyktninger som kommer hit til oss i Sarpsborg, trenger at vår kirke stiller opp for dem. De trenger venner, de trenger et sted å bo, og de trenger å høre til. De trenger kirkebygg.

I går var jeg sammen med ni ungdommer som er engasjert i moskeer i Sarpsborg og Fredrikstad. To av dem tilhørte moskeen her i Skjeberg. En av dem er fra Gaza. Han er flyktning. Han har familie og venner der. Han følger fortvilet med på nyheter og sendinger for å se om han får øye på sine søskenbarn? Lever de? Han vet allerede at to er døde. De muslimske ungdommene fortalte at de føler ofte at ingen bryr seg om Gaza. Lærerne vil ikke snakke om det, de synes konflikten er så vanskelig. Men ungdommene sier: Det er vel ikke vanskelig å være for at barn skal få leve? Det er vel ikke vanskelig å si at krig mot sivile er brudd på krigens regler? Og de understreker: Vi er ikke imot jøder, vi er ikke anti-semitter, men vi er mot krigen!

Fordi alle mennesker fortjener å få leve, alle mennesker har rett til liv i frihet og fred.

Disse ungdommene er ikke langt borte. De bor her. Blant annet i dette området vi er i nå. Derfor angår hele verden også oss, hele tiden. Sånn er det nå. Vi er et mangfoldssamfunn, og hele verdens befolkning er oss. Hver og en fortjener å bli sett, møtt med varme, respekt og forståelse.

Det er ikke noe som må skje langt borte. Det må skje her, i våre omgangskretser, i våre skoler, på våre arbeidsplasser, i våre hverdager.

Det er Kristus som kaller oss til dette: Å se Kristus selv i hvert enkelt menneske vi møter.

Han sier det slik i lignelse om dommen:

jeg var sulten, og dere ga meg mat; jeg var tørst, og dere ga meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok imot meg; ³⁶jeg var naken, og dere kledde meg; jeg var syk, og dere så til meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.’ ³⁷Da skal de rettferdige svare: ‘Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg drikke? ³⁸Når så vi deg fremmed og tok imot deg, eller naken og kledde deg? ³⁹Når så vi deg syk eller i fengsel og kom til deg?’ ⁴⁰Og kongen skal svare dem: ‘Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.’

Det er ikke teori, det er ikke noe langt der framme en gang, det er dagens virkelighet. Noen av oss mennesker tørster, fryser, er syke og i fengsel, og vi er kalt til å være hverandres medmennesker som ser den enkeltes verdi og verdighet og møter hverandre med respekt og varme og kjærlighet og kjemper for hverandres rettigheter.

Det er kirkens oppdrag i verden, å bidra til stadig mer himmel på jord. Det er mer aktuelt enn noen gang. At vi engasjerer oss i nærmiljøene våre, går ut av kirkene og deltar i fellesskapsbyggende aktiviteter sammen med alle mennesker av god vilje, Jøder, muslimer, fotballspillere, sanitetskvinner, bygdekvinner, korps, lions, moskeer. Sammen kan vi bidra til at flere mennesker opplever at Guds kjærlighet er merkbar i deres liv. Slik Jesus sender oss ut for å gjenkjenne ham i et hvert menneske, han som selv ble foraktet, slått og drept, og som vet hva det er å være utstøtt. Han kaller oss til å følge ham til alle dem som trenger at noen ser, anerkjenner og kjemper for menneskeverdet.

Fordi vi er alle skapt i Guds bilde, og har den samme ukrenkelige verdi.

Kongen sier:

Sannelig jeg sier dere: Det dere gjorde mot en av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.

La oss alltid gjøre godt!

Jesus vi ber:

Hjelp oss å høre det ropet du har hørt og se den nøden du har sett og å elske vår neste som oss selv.

Ære være...